

■ ■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (٢٦ - ٣٥)

۲۶- ﴿ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا... ﴾:

- ۱) ولیّ شما فقط الله است و رسول او و کسانی که ایمان آورده‌اند ...
 - ۲) همانا ولیّ شما خداوند است و پیامبرش و هرکس ایمان بیاورد ...
 - ۳) سرور شما بدون شک الله است و پیامبر و آنکه ایمان آورده است ...
 - ۴) بدرستی که خداوند سرور شما است و رسول او و کسی که ایمان آورده است ...
- ۲۷- « يَتْرَاكُم بِخَاژِ الْمَاءِ فِي السَّمَاءِ وَ يَتَشَكَّلُ مِنْهُ الْغَيْمُ الَّذِي يُعَدُّ مَنْشَأَ الْمَطْرِ! »:

- ۱) بخار آب در آسمان متراکم می‌شود و از آن ابر تشکیل می‌گردد که منشأ باران بشمار می‌آید!
 - ۲) این بخارهای متراکم آسمان هستند که ابر را تشکیل می‌دهند و همان منشأ باران بشمار می‌آیند!
 - ۳) از بخارهای آبی که در آسمان متراکم شده است ابرها بوجود می‌آیند و آن یک منشأ برای باران است!
 - ۴) بخار آب در آسمان متراکم می‌شود و سبب بوجود آمدن ابرها در آسمان می‌گردد که منشأ باران است!
- ۲۸- « إِنِّهَا مِنْ أَعْجَبِ الْأَسْمَاكِ، تَغْذِيْهَا صَعْبَةٌ عَلَى الْهَوَاةِ لِأَنَّهَا تُحِبُّ أَنْ تَأْكُلَ صَيْدَهَا حَيًّا! »:

- ۱) آن از ماهیهای عجیبی است که تغذیه‌اش برای علاقمندان سخت است برای اینکه دوست دارد شکار زنده بخورد!
- ۲) او از شگفت‌ترین ماهیانی است که برای علاقمندان، غذا دادنش سخت است زیرا او خوردن زنده شکار را دوست دارد!
- ۳) او از ماهیان شگفت‌آوری است که برای علاقمندان، تغذیه‌اش سخت دشوار است زیرا زنده خوردن صید را دوست دارد!
- ۴) آن از عجیب‌ترین ماهیهاست، غذا دادن به او برای علاقمندان دشوار است زیرا دوست دارد که صید خود را زنده بخورد!

۲۹- « إِنَّ مِنْ أَخْلَصِ النَّاسِ مَنْ تَجْرِيْ يَنْابِغِ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ! »:

- ۱) از مردم با اخلاص‌تر کسی است که چشمه‌های حکمتی از قلب وی بر زبانش روانه شود!
 - ۲) کسی که چشمه‌های حکمت از قلب او بر زبانش جاری می‌شود، از خالص‌ترین مردم است!
 - ۳) از خالص‌ترین مردمان کسی است که چشمه‌های حکمت از قلب او بر زبان وی جاری شده باشد!
 - ۴) کسی که چشمه‌های حکمت را از قلب خویش بر زبان روانه سازد، از با اخلاص‌ترین مردمان است!
- ۳۰- « لَا تَسْتَشِرِ الْكَذَّابَ، فَإِنَّهُ كَالسَّرَابِ يَقْرَبُ عَلَيْكَ الْبَعِيدَ وَ يُبْعِدُ عَلَيْكَ الْقَرِيبَ! »:

- ۱) با شخص کذاب مشورت مکن، زیرا او چون سراب است، دور را بر تو نزدیک می‌نمایاند و نزدیک را دور!
- ۲) دروغزن را مورد مشورت خویش قرار نده، چه او همچون سراب بعید را به تو نزدیک می‌نمایاند و قریب را دور!
- ۳) با شخص دروغگو مشورت نکن، چه او مانند سراب دور را به تو نزدیک می‌کند و نزدیک را از تو دور می‌سازد!
- ۴) کذاب را مشاور خود قرار مده، زیرا او مانند سراب است که بعید را به تو قریب می‌کند و قریب را از تو بعید می‌سازد!

۳۱- « كُنْتُ أَفْكَرُ فِي نَفْسِي هَلْ يُمَكِّنُ أَنْ تَكُونَ قَدْ خُلِقْتَ السَّمَاءُ وَ الْأَرْضُ وَ كُلُّ مَا فِيهِمَا مِنْ دُونَ حِكْمَةٍ! »:

- ۱) با خویش در اندیشه‌ام که آیا امکان دارد این آسمان و زمین و همه چیز که در آنهاست بی‌حکمت خلق شود!
- ۲) با خودم فکر می‌کنم که آیا ممکن است، آسمان و زمین و هرچه در آن هست بی‌حکمت خلق شده باشد!
- ۳) با خود می‌اندیشیدم، آیا امکان دارد که آسمان و زمین و هر آنچه در آنهاست بدون حکمت خلق شده باشد!
- ۴) با خویشتن خود فکر می‌کردم آیا ممکن است این آسمان و این زمین و آنچه که در آن هست بدون حکمت خلق شود!

- ۳۲- « هناك كلمات تجري على أقلام بعض الشعراء لأول مرة تدل على مفاهيم جديدة لم يكن يعرفها الآخرون! »:
- (۱) کلماتی وجود دارند که برای بار اول بر قلمهای بعضی از شاعران جاری می‌شوند درحالی‌که بر مفهوم جدیدی که دیگران آنها را نمی‌شناسند، دلالت دارد!
 - (۲) وجود دارد کلماتی که بعضی از شعرا برای اولین مرتبه بر قلمهای خود جاری می‌کنند که بر مفاهیمی جدید دلالت می‌کند که آن را دیگران نمی‌شناختند!
 - (۳) آنجا، کلماتی است که بعضی شاعران اولین مرتبه، بر قلمهایشان جاری می‌کنند و بر مفهوم جدید که دیگران آنها را نمی‌شناخته‌اند دلالت دارد!
 - (۴) کلماتی هستند که بر قلمهای بعضی شعرا برای اولین بار جاری می‌شوند که بر مفاهیم جدیدی دلالت می‌کنند که دیگران، آنها را نمی‌شناختند!

۳۳- عَيْن الصَّيْح:

- (۱) ليتني رأيت جميع الكتب: كاش همه کتابها را ببینم!
- (۲) لعلّ الخير قد نزل علينا: شاید خیر بر ما نازل شود!
- (۳) ليت الامتحان قد انتهى: کاش امتحان تمام شود!
- (۴) لعلّ الصّبر يُنقذنا: شاید پایداری نجاتمان دهد!

۳۴- عَيْن الصَّيْح:

- (۱) إِنَّمَا مَنْ لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ، هُوَ اللهُ: کسی که نزاده و زاده نشده، فقط الله است!
- (۲) جَاءَتِ الْأُمُّ بِالْحُبُوبِ لِفِرَاخِهَا الصَّغِيرَةِ: مادر با دانه‌ها نزد جوجه‌های کوچک آمد!
- (۳) يُنْفِقُونَ مِنْ أَحْسَنِ مَا يُحِبُّونَ أَكْثَرَ مِنْ قَبْلِ: با کمال میل از نیکوترین چیزی که دوست می‌دارند، انفاق می‌کنند!
- (۴) عِنْدَ مَا يُلْقَى الْخَطِيبُ مُحَاضِرَةً يُنصِتُ الْحَضَارُ لَهُ: وقتی سخنران سخنرانی می‌کرد حاضران با سکوت به او گوش می‌کردند!

۳۵- « خَفَاشُ تَنَاهَا حَيَوَانَ پستانداری است که قادر به پرواز می‌باشد! »:

- (۱) الْخَفَاشُ الَّذِي حَيَوَانَ لَبُونٍ وَحِيدٍ وَ هُوَ قَادِرٌ عَلَى الطَّيْرَانِ!
- (۲) الْحَيَوَانَ الْوَحِيدَ اللَّبُونِ لَا يَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ هُوَ الْخَفَاشُ!
- (۳) الْخَفَاشُ هُوَ الْحَيَوَانَ اللَّبُونِ الْوَحِيدَ الَّذِي يَقْدِرُ عَلَى الطَّيْرَانِ!
- (۴) الْحَيَوَانَ اللَّبُونِ الْوَحِيدِ وَ هُوَ قَادِرٌ عَلَى الطَّيْرَانِ لَيْسَ الْخَفَاشُ!

■ ■ إقرأ النصّ التالي ثمّ أجب عن الأسئلة (۳۶ - ۴۲) بما يناسب النصّ:

حينما نذهب إلى المناطق الحارة قد نشاهد مناظر جذابة من بعيد، و بعد أن نقترّب منها، نرى أشجار النخل الجميلة. كما أن لهذه الشجرة أهمية مادية كبيرة، حيث يُشكّل نوع منها في بعض المناطق أساساً لمعيشة الكثير من السكّان، كما أنّه غذاء رئيسيّ في بعض المناطق الصحراوية، و بعض أثمارها تُجفّف و تُرسل إلى مناطق أخرى!

للنخل أنواع مختلفة، حيث يوجد حوالي ۱۵۰۰ نوع يختلف مع بعضها؛ فمن أنواعه نخيل التمر الذي يُعتبر (= يُعدّ) من أهمّها، و نخيل الزيت الذي يُستعمل في صنع الصابون و موادّ التجميل!

يبلغ ارتفاع النخل ۲۷ مترًا و جذعه خشن جدًا، لأنّه عبارة عن بقايا غصن النخل الذي يسقط أو يُقَطع عند نموّ الشجرة الكثير!

٣٦- عَيْنُ الصَّحِيحِ:

- (١) يُجَفَّفُ التَّمْرُ فِي الْمَنَاطِقِ الَّتِي يُرْسَلُ إِلَيْهَا!
- (٢) نَرَى النَّخْلَ جَدًّا مِنْ الْبَعِيدِ وَ مِنْ الْقَرِيبِ!
- (٣) إِنْ كَانَ التَّمْرُ أَسَاسًا لِلْمَعِيشَةِ لَا يُرْسَلُ إِلَى الْمَنَاطِقِ الْآخَرَى!
- (٤) بَعْضُ سَاكِنِي الْمَنَاطِقِ الصَّحْرَاوِيَّةِ لَا يَسْتَطِيعُونَ أَنْ يَأْكُلُوا إِلَّا التَّمْرَ!

٣٧- عَيْنُ الصَّحِيحِ عَنِ شَجَرَةِ النَّخْلِ:

- (١) يَبْلُغُ ارْتِفَاعُهَا إِلَى سَبْعَةِ وَ عَشْرِينَ مِتْرًا لَكِنْ غَصُونُهَا أَكْثَرُ طَوْلًا وَ خَشُونَةً!
- (٢) أَنْوَاعُهُ مُتَعَدِّدَةٌ تَصِلُ إِلَى أَلْفِ وَ خَمْسِمِائَةٍ وَلَكِنْ أَثْمَارُهَا مِنْ نَوْعٍ وَاحِدٍ!
- (٣) لَا مَنَاطِقَ فِي الْأَرْضِ إِلَّا وَ فِيهَا التَّمْرُ يُعْرَفُ كِمَادَةٍ غِذَائِيَّةٍ!
- (٤) أَهَمُّ أَنْوَاعِهَا نَخِيلُ التَّمْرِ وَ نَخِيلُ الرِّيتِ!

٣٨- عَيْنُ الْخَطَأِ: مِنْ فَوَائِدِ النَّخْلِ أَنَّهُ ...

- (١) مَنَاطِرُهُ رَائِعَةٌ جَدًّا فِي الْمَنَاطِقِ الْحَارَّةِ الَّتِي لَا نَرَى فِيهَا أَشْجَارًا خَضِرَاءَ!
- (٢) مَادَّةٌ غِذَائِيَّةٌ مَفِيدَةٌ يَنْمُو فِي الْمَنَاطِقِ الْبَارِدَةِ وَ تَعْتَبَرُ ثَمْرَتُهُ غِذَاءً رَئِيسِيًّا!
- (٣) تُصْنَعُ مِنْ ثَمْرَتِهِ مَوَادٌّ تَسْتَعْمَلُ فِي زِينَةٍ وَ تَجْمِيلِ النَّاسِ!
- (٤) تُسْتَعْمَلُ ثَمْرَتُهُ فِي الْمَوَادِّ الَّتِي نَحْنُ بِحَاجَةٍ إِلَيْهَا لِلنَّظَافَةِ!

٣٩- عَيْنُ الْخَطَأِ: جَذَعُ النَّخْلِ خَشِنٌ جَدًّا لِأَنَّهُ ...

- (١) يَفْرُقُ رَأْسَ الْغَصْنِ وَ انْتِهَاوَهُ فَيَقْطَعُ رَأْسَهُ فَقَطْ!
- (٢) عِنْدَمَا يَجِفُّ الْغَصْنُ لَا يَسْقُطُ مِنَ الْجَذَعِ إِلَّا رَأْسُهُ!
- (٣) يَقْطَعُ الْفَلَاحُونَ الْغَصْنَ الْقَدِيمَ بَعْضُ الْأَحْيَانِ وَ يَبْقَى أَثْرُهُ!
- (٤) النَّخْلُ هَكَذَا فِي خَلْقَتِهِ وَ هُوَ مَا بَقِيَ مِنْ جَذْوَعٍ تَسْقُطُ!

■ عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٤٠ - ٤٢)

٤٠- « نَشَاهِدُ »:

- (١) مَزِيدٌ ثَلَاثِي (حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: ن ش هـ) - مَعْلُومٌ / مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ
- (٢) مِضَارِعٌ - لِلْمَتَكَمِّمِ مَعَ الْغَيْرِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي / فَعْلٌ وَ مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ
- (٣) فَعْلٌ مِضَارِعٌ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي (مِنْ وَزْنِ « فَاعِلٌ ») - مَجْهُولٌ / فَعْلٌ وَ مَفْعُولُهُ « مَنَاطِرٌ »
- (٤) لِلْمَتَكَمِّمِ وَحْدَهُ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي (مَصْدَرُهُ: مَشَاهِدَةٌ، مِنْ وَزْنِ مَفَاعِلَةٍ) / مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ

٤١- « تُرْسَلُ »:

- (١) فَعْلٌ مِضَارِعٌ - لِلْغَائِبَةِ - مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَ جُمْلَتُهُ فَعْلِيَّةٌ
- (٢) لِلْمَخَاطَبِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي (مَصْدَرُهُ عَلَى وَزْنِ إِفْعَالٍ) / فَعْلٌ وَ مَعَ فَاعِلِهِ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ
- (٣) لِلْغَائِبَةِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي (مَاضِيَهُ: « أُرْسِلُ » عَلَى وَزْنِ أَفْعَلٍ) - مَجْهُولٌ / فَعْلٌ وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ
- (٤) مِضَارِعٌ - لِلْمَخَاطَبِ - مَزِيدٌ ثَلَاثِي (حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ: ر س ل) - مَجْهُولٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ مَحْذُوفٌ، وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

٤٢- « ارْتِفَاعٌ »:

- (١) مَفْرُودٌ مَذْكَرٌ - مَصْدَرٌ (مِنْ وَزْنِ انْفِعَالٍ) / فَاعِلٌ لِفَعْلٍ « يَبْلُغُ »
- (٢) اسْمٌ - مَفْرُودٌ مَذْكَرٌ - مَصْدَرٌ (مِنْ وَزْنِ انْفِعَالٍ) / فَاعِلٌ لِفَعْلٍ « يَبْلُغُ »
- (٣) مَفْرُودٌ مَذْكَرٌ - فَعْلُهُ « ارْتَفَعَ » عَلَى وَزْنِ « انْفَعَلَ » / مِضَارِعٌ، وَ الْمِضَارِفُ إِلَيْهِ « النَّخْلُ »
- (٤) اسْمٌ - جَمْعٌ مَكْسَرٌ أَوْ تَكْسِيرٌ - حُرُوفُهُ الْأَصْلِيَّةُ « ر ف ع » / مِضَارِفُ الْمِضَارِفِ إِلَيْهِ « النَّخْلُ »

٤٣ - عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (١) عَلَيكُمْ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ فَإِنَّ رَبِّي بَعَثَنِي بِهَا!
- (٢) اللَّهُمَّ انْفَعْنِي بِمَا عَلَّمْتَنِي وَ عَلَّمْنِي مَا يَنْفَعُنِي!
- (٣) كُنْ صَادِقًا مَعَ نَفْسِكَ وَ مَعَ الْأَخْرِيِّنَ فِي الْحَيَاةِ!
- (٤) اِتَّصَلَ بِصَدِيقِهِ مُصَلِّحَ السَّيَّارَاتِ لِكَيْ يُصَلِّحَ سَيَّارَتَهُمْ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٤٤-٥٠)

٤٤ - عین الصحيح للتوضيحات التالية:

- (١) إن لم تُمطر السماء فتواجه ... = (الجافّ) (٢) مكانُ جعلِ الأقدام هو ... = (الوطأة)
- (٣) ... هو الجزء الذي نأكله من الفاكهة = (النوى) (٤) ... يقف في الشارع لرعاية المرور = (الشرطة)

٤٥ - عین نوع الجمع يختلف عن الباقي:

- (١) رأيت هؤلاء المؤمنين في المسجد!
- (٢) علينا أن نرحم المساكين!
- (٣) شاهدت الطلاب جالسين في الصف!
- (٤) اتّحاد المسلمين يسبّب تقدّمهم!

٤٦ - عین ما ليس فيه اسم التفضيل:

- (١) أتقى النَّاسِ من لا يخاف النَّاسَ من لسانه!
- (٢) كان من بين أصدقائي مَنْ هو أنجح التلاميذ!
- (٣) أعلم أنّ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إلى علمه فهو عليم!
- (٤) إنّ اللون الأبيض أحسن لونٍ لألبسة الممرضات!

٤٧ - عین مضارعاً ليس معادلاً للترامي الفارسي:

- (١) أمرنا بأن لا نغضب، ولكننا نغضب، و هذا الأمر شائع بيننا!
- (٢) لعَلَّ الإنسان يعرف الحضارات من خلال الكتابات و التماثيل!
- (٣) كأنَّ هذا الجبل أعلى من بقية الجبال، ليتني أصعد إلى رأسه!
- (٤) ليتنا نقرأ آراء عدّة كُتِّبَ حول هذا الموضوع لتأخذ نتيجة صحيحة!

٤٨ - عین الصحيح عن « لا » النافية للجنس:

- (١) لا حياة و عفاف و أدبٌ إلا لعقلٍ ثابت!
- (٢) لا العزة إلا لربنا الرحيم الذي له كل شيء!
- (٣) لا أتذكّر زمانَ ذهبنا إلى تلك الجولة العلميّة!
- (٤) لا شعبٌ من شعوب العالم إلا و له طريقةٌ للعبادة!

٤٩ - عین المصدر لا يبيّن نوع الفعل:

- (١) يا أصدقاء أوفوا بعهدكم وفاء جميلاً!
- (٢) شجّعنا أصدقاءنا في المسابقة تشجيعاً كثيرًا!
- (٣) إن كنت تلميذاً عاقلاً فلا تُضَيِّعْ أوقاتك تضييعاً!
- (٤) إنّ العطارَ يشمّ رائحة المسك شمّاً دقيقاً و يعرفه!

٥٠ - عین ما فيه الحال:

- (١) جاء لنا مدعوون كثيرون هم تناولوا الطعام في ساعة متأخرة!
- (٢) جاء ضيوف كثيرون و جاء صاحب البيت و استقبلهم بحفاوة!
- (٣) جاء الضيوف الكثيرون و هم يتكلمون عن ذكريات الضيافة!
- (٤) جاء لنا المدعوون الكثيرون حين كُنَّا نتكلّم مع أصدقائنا!